

Cambio Madre

FRANK NUYTS / GENT
FESTIVAL VAN
VLAANDEREN /
MUZIEKTHEATER
TRANSPARANT

Een gedroomd verjaardagscadeau

Johan Thielemans

Gezien op 25 september 2023

De ontstaansgeschiedenis van de kameropera 'Cambio Madre' van Frank Nuyts is erg bewogen. Gerard Mortier, destijds intendant van de opera in Madrid, bestelde in 2013 bij de componist een kort werk voor een jong publiek. Nuyts vroeg de Spaanse bestsellerauteur Rosa Montero om het libretto te schrijven. Het werd een verhaal over een echtscheiding. Dat was buiten de Spaanse waard gerekend. Een jeugdopera over een uiteenvallend gezin, dat kon niet. Mortier verliet Madrid, de opera verdween van de speellijst en de partituur ging bijna verloren.

26 SEPTEMBER 2023

Nu Frank Nuyts zestig wordt, wilde de Gent Festival van Vlaanderen hem een verjaardagscadeau aanbieden. Veerle Simoens dacht aan de verloren opera. Het leek haar een ideale gelegenheid om deze 'Cambio Madre' uit de schuif te halen. Zo beleefde het werk nu zijn wereldcreatie op het Gent Festival van Vlaanderen.

In deze kameropera voor zes zangers wordt een herkenbaar verhaal verteld. Mama (sopraan Graciela Morales) en papa (bariton Thierry Vallier) zullen aan de twee kinderen (William Branston en Emma Posman met een mooie huilaria) vertellen dat ze uit elkaar gaan.

In een eerste deel is de toon dramatisch. De kinderen schrikken en protesteren. Vooral de dochter is sterk aangedaan. Frank Nuyts maakt hier gebruik van een uitgebreid slagwerk. De harde slagen op de pauken klinken als het noodlot.

De verschuiving van een dramatische situatie naar een ironische kijk op een emotioneel probleem is knap geschreven door Rosa

Montero:

Als de situatie evolueert naar een rustiger moment, ziet de zoon zijn kans. Hij is niet te beroerd om wat emotionele chantage te plegen – en vraagt een motorfiets (heel origineel uitgebeeld in het orkest). Intussen blijft de dochter protesteren en wenen. Maar tenslotte ziet ook zij in dat de situatie in positieve zin kan gekeerd worden: ze vraagt een hondje.

Bij het gezin hoort een grootmoeder (Marie-Juliette Gharazian) die tracht voor een soort evenwicht te zorgen. Met haar verschuift de toon van de voorstelling naar een wat bittere komedie. De grootmoeder is immers een ervaringsdeskundige, want ze is zelf al een aantal keren gescheiden. Er is ook een advocaat in het spel (bas-bariton Wilfried Van den Brande) met een wat dubieuze rol, maar ook hij weet uit eigen ervaring alles af van echtscheidingen.

De verschuiving van een dramatische situatie naar een ironische kijk op een emotioneel probleem is knap geschreven door Rosa Montero: de intrige blijft replek na replek geloofwaardig en herkenbaar.

De muziek van Frank Nuyts brengt deze kameropera helemaal tot leven. Hij stelde een interessant muzikaal ensemble samen met een belangrijke nevenrol voor de piano, en met in de hoofdrol een uitgebreide sectie slagwerk. Het levert vele passages op van interessante en originele combinaties tussen slagwerk en stem.

De zangers krijgen elk een uitgebreide partij en sterke muzikale personages. Grotendeels gaat het om dialogen, maar toch krijgt iedereen de kans om vocaal uit te blinken. De ensembles zijn fijne momenten voor de overwegend jonge zangeressen en zangers. Zij verdedigen de complexe partituur uitstekend.

Aïda Gabriëls zette de opera in beeld (mise en espace, heet het in het programmaboekje). Ze heeft niet meer nodig dan een achterwand met een symbolisch kruisbeeld en een fauteuil. Daarrond schikt ze de personages naargelang de wisselende spanningen. Zeer eenvoudig en zeer efficiënt.

Frank Nuyts heeft een licht bittere komedie afgeleverd die door de thematiek en vooral door de orkestratie heel fris en verrassend is. De betreunde Gerard Mortier zou erg tevreden zijn met deze wereldcreatie. Helaas stond Cambio Madre slechts voor één dag op het programma van het Gent Festival Vlaanderen. Na afloop vonden vele toeschouwers dat de productie een langer leven verdiende. In elk geval kreeg Frank Nuyts met deze opvoering een gedroomd verjaardagsgeschenk.